

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 225/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen kuivike- ja kasvuturpeen saatavuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Vesa Kallion /kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 225/2025 vp:

Mihin toimenpiteisiin hallitus on ryhtynyt tai ryhtymässä kuivike- ja kasvuturpeen saatavuuden turvaamiseksi,

millä toimenpiteillä hallitus aikoo nopeuttaa turvetuotantoalueiden lupakäsittelyä,

mitä hallitusohjelman kirjaus kuivike- ja kasvuturpeen määrittämisestä strategisesti tärkeäksi raaka-aineeksi käytännössä tarkoittaa, ja

millä konkreettisilla toimenpiteillä hallitus edistää turpeen strategista roolia osana elintarviketietä ja sitä kautta huoltovarmuutta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus on tunnistanut kuivike- ja kasvuturpeen saatavuuteen ja markkinatilanteeseen liittyvät ongelmat ja tehnyt näitä koskevia kirjauksia muun muassa hallitusohjelmaan, valtioneuvoston päätökseen huoltovarmuuden tavoitteista ([568/2024](#)) sekä viimeisimpänä puoliväliriihen päätöksissä.

Kuivike- ja kasvuturpeen saatavuutta on heikentänyt aiempien poliittisten päätösten seurauksena vähentynyt energiaturpeen käyttö, joka on vaikuttanut turvetuotannon vakiintuneisiin toimintamalleihin ja koko tuotantoketjun kannattavuuteen. Aiemmin turpeenottoalueen käyttö aloitettiin korjaamalla pintaosien vähemmän maatuneet turpeet kuivike- ja kasvuturpeeksi ja käyttöä jatkettiin syvempien osien maatuneemman energiaturpeen korjuulla. Kun energiaturpeen käyttö ei ole enää jakamassa tuotannon kustannuksia, nostaa tämä tuotetun kasvu- ja kuiviketurpeen hintaa. Myös uusien turpeenottoalueiden hankinnassa ja luvituksessa tulee huomioida se, että alueilta ei enää välttämättä oteta energiaturvetta vaan pelkästään kuivike- ja kasvuturpeita.

Lupamenettelyjä ympäristöasioissa sujuvoittava hallituksen esitys hyväksyttiin 18.6.2025. Esitys mahdollistaa ympäristöasioiden ”yhden luokun palvelun” ja sujuvammalla lupamenettelyllä Lupa- ja

valvontavirastossa, joka aloittaa toimintansa 1.1.2026. Uudistus edistää hallitusohjelman tavoitetta lisätä investointiluvituksen sujuvuutta ja ennakoitavuutta sekä vihreään siirtymään perustuvaa talouskasvua. Samalla vahvistetaan viranomaisen roolia ohjata ja neuvoa asiakasta jo ennakoon, jotta ympäristöasioiden käsittely olisi mahdollisimman yhdenmukaista ja laadukasta.

Hallitusohjelman kirjauksella kuivike- ja kasvuturpeen määrittämisestä strategisesti tärkeäksi raaka-aineeksi on haluttu korostaa sitä, että hallitus on tietoinen näiden raaka-aineiden tärkeydestä suomalaiselle ruokaketjulle, metsänkasvatukselle sekä muille turvetta käyttäville tuotantoaloille. Vaikka sekä kuivike- että kasvualustakäytössä on turpeen rinnalla olemassa monia muitakin vaihtoehtoja, on turve vielä pitkään tärkein käytettävä materiaali ja siksi sen saatavuus tulee turvata.

Turpeella on muihin vaihtoehtoihin materiaaleihin verrattuna ylivoimainen yhdistelmä hyviä ominaisuuksia. Näitä ovat esimerkiksi tasalaatuisuus, helppokäyttöisyys, hygieenisyys, taudinaiheuttajien vähäisyys sekä muut eläinten ja taimien terveyttä edistävät ominaisuudet. Turve on lisäksi kotimainen materiaali, joka voidaan kuivike- tai kasvualustakäytön jälkeen kierrättää esimerkiksi peltoviljelyssä. Toistaiseksi ei tutkimuksissa ja selvityksissä ole löydetty materiaaleja, joilla voisi täysimääräisesti korvata turpeen käyttöä alkutuotannossa.

Turpeen saatavuuteen ja markkinoihin vaikuttavat hyvin monet tekijät. Kilpailevia käyttötarkoituksia on monia ja kotimaan markkinoiden ohella kysyntää on erityisesti kasvuturpeille myös vientimarkkinoilla. Huoltovarmuuskysymyksien ohella tulee huomioida myös mm. turpeen tuotannon ja käytön kannattavuusnäkökulmat sekä ympäristövaatimukset. Kokonaisuutta tulee siis tarkastella laajasti ja monesta näkökulmasta.

Hallitus on lähtenyt kartoittamaan tilannetta ja eri ratkaisuvaihtoehtoja käynnistämällä kotimaisten kasvualusta- ja kuivikemateriaalien tiekartan laadinnan. Tiekartan laadintatyö on kilpailutettu ja sen toteuttajaksi on valittu Luonnonvarakeskus. Tiekarttatyössä tehdään muun muassa katsaus markkinoiden ja tuotannon nykytilaan, arvioidaan tulevaisuuden kehityssuuntia ja annetaan esityksiä tarvittavista toimenpiteistä. Näihin kuuluvat myös toimet, joilla toimeenpannaan hallitusohjelman kirjausta kasvu- ja kuiviketurpeiden strategisesta asemasta. Tarkastelua ei ole rajattu pelkästään turpeisiin, vaan mukana ovat myös muut kotimaiset kuivike- ja kasvualustavaihtoehdot ja niiden kehittämistarpeet.

Aihealueen laajuuden vuoksi hallitus on halunnut painottaa tiekartan valmistelussa sitä, että mukaan työhön otetaan laajasti alan asiantuntijoita kuten yrityksiä, järjestöjä, tutkijoita ja muita alan toimijoita. Näin saadaan esille eri näkökulmat sekä useita ratkaisuvaihtoehtoja. Tiekarttatyössä annetaan myös esityksiä siitä, millaisille toimille hallituksen kasvupakettiin sisältyvä rahoitus kasvualusta- ja kuiviketuotannon TKI- ja investointirahoitus tulisi kohdentaa. Vuoden 2025 talousarviossa tätä rahoitusta on osoitettu 2,4 miljoonaa euroa.

Tiekartan valmistumisen määräaika on tammikuun loppu 2026. Valmistumisen jälkeen hallitus tarkastelee siinä annettuja esityksiä ja huomioi ne päättäessään jatkotoimista.

Helsingissä 10.7.2025

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

VN/20414/2025-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: